

สารพัน

เศรษฐกิจ สังคม

marrygun55@gmail.com

ร่วมผลิตบัณฑิตป้อนวงการประกันภัย

บริษัท ธนชาติประกันภัย จำกัด (มหาชน) โดย **พีระพัฒน์ เมฆสิงห์วี** ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร พร้อมด้วย **คงศักดิ์ หาญแสงสิน** ประธานเจ้าหน้าที่สายงานผลิตภัณฑ์ประกันภัย ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ (MOU) กับ **รศ.ดร.สุเพชร จิระจกรกุล** คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ **รศ.ดร.สุพัชระ คงนวน** หัวหน้าสาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เข้ามาศึกษาภาคปฏิบัติในหน่วยงานต่างๆ ของธนาคารประกันภัย ให้ได้รับองค์ความรู้ด้านธุรกิจ รวมถึงสนับสนุนข้อมูลในการจัดทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันภัย ตลอดจนส่งเสริมการผลิตบุคลากรคุณภาพให้กับอุตสาหกรรมประกันภัยในอนาคต

มติชน

Matchon
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,550

Section: First Section/สังคม

วันที่: เสาร์ 23 กันยายน 2566

ปีที่: 46

ฉบับที่: 16631

Col.Inch: 20.54

Ad Value: 31,837

หน้า: 4(กลาง)

PRValue (x3): 95,511

คลิป: สีสี่

ภาพข่าว: เรียงคนมาเป็นข่าว: ร่มมือ

เรียงคน มาเป็นข่าว

ร่มมือ - พีระพัฒน์ เมฆสิงห์วี ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท สนชาตประกันภัย จำกัด (มหาชน) ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ (MOU) กับ รองศาสตราจารย์ ดร.สุเพชร จิระจรกุล คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้ามาศึกษาภาคปฏิบัติในหน่วยงานต่างๆ ของสนชาตประกันภัย โดยมี คงศักดิ์ หาญแสงวงสิน และรองศาสตราจารย์ ดร.สุพัชระ คงนวน ร่วมงาน

วันจันทร์ ที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2566

หน้าแรก (<https://www.naewna.com/index.php>) / คอลัมน์
(<https://www.naewna.com/columnist/all>) / คอลัมน์การเมือง
(<https://www.naewna.com/politic/columnist>) / ที่นี่แนวหน้า

ที่นี่แนวหน้า

วิภาวดี หลักสี่

วันเสาร์ ที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2566, 02.00 น.

‘แรงงานนอกระบบ’ รอลุ้นมีกองทุนดูแล

ดูทั้งหมด (<https://www.naewna.com/columnist/1005>)

 (<https://www.facebook.com/NaewnaOnline>)

 (https://twitter.com/naewna_news)

 (<https://page.line.me/hfu9282g?openQrModal=true>)

(<https://www.youtube.com/channel/UC7d3VlqC5LvvIraCNHBFtjw>)

(<https://www.instagram.com/naewnanews>)

(<https://www.tiktok.com/@naewna?lang=th-TH>)

“20.2 ล้านคน” เป็นจำนวนของ “แรงงานนอกระบบ”ตามรายงาน “การสำรวจแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2565”โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ จากจำนวนคนไทยที่มีงานทำทั้งหมดในปีนั้นคือ 39.6 ล้านคน ในขณะที่แรงงานในระบบมีอยู่ 19.4 ล้านคน คิดเป็นสัดส่วนแรงงานนอกระบบกับในระบบ อยู่ที่ร้อยละ 51 ต่อร้อยละ 49 และหากไปดูสถิติในปีก่อนๆ ก็จะพบว่าแทบไม่แตกต่างกัน จึงพอสรุปได้ว่า แรงงานนอกระบบถือเป็นกำลังแรงงานส่วนใหญ่ในไทย

อาชีพที่แรงงานนอกระบบนิยมทำมากที่สุดอันดับ 1 เกษตรกร (เกือบ 11.2 ล้านคน) อันดับ 2 ค้าขายหรือรับซ่อมยานพาหนะ(ราว 3.4 ล้านคน)อันดับ 3 ที่พักรวมและบริการอาหาร (กว่า 1.7 ล้านคน)ทั้งนี้ นิยามของแรงงานนอกระบบ หมายถึงผู้มีงานทำที่ไม่ได้รับความคุ้มครอง หรือไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงานเช่นเดียวกับแรงงานในระบบ แตกต่างจากแรงงานในระบบที่หมายถึง ผู้มีงานทำที่ได้รับความคุ้มครองหรือหลักประกันทางสังคมจากการทำงาน เช่นข้าราชการที่มีระบบสวัสดิการ ลูกจ้างเอกชนที่อยู่ในระบบประกันสังคม เป็นต้น

เมื่อวันที่ 20 ก.ย. 2566 ที่ผ่านมา สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ร่วมกับกระทรวงแรงงาน จัดสัมมนารับฟังความคิดเห็น รายงานการศึกษาฉบับร่างและข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการ “กองทุนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและคุ้มครองแรงงานนอกระบบ” ณ รร.เดอะ สุโกศล กรุงเทพฯซึ่งกองทุนดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของ “(ร่าง) พ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและคุ้มครองแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ..” ที่กระทรวงแรงงานจัดทำขึ้นเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

วัตถุประสงค์ของกองทุนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและคุ้มครองแรงงานนอกระบบ เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับการประกอบอาชีพและใช้จ่ายเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการคุ้มครองแรงงานนอกระบบ ซึ่งที่ผ่านมา แรงงานนอกระบบประสบปัญหา เช่น รายได้หรือค่าตอบแทนที่ไม่ต่อเนื่องแน่นอน ซึ่งเชื่อมโยงกับการเข้าไม่ถึงสินเชื่อในระบบ ตลอดจนการไม่มีสวัสดิการ อาทิ การคุ้มครองและเยียวยาจากสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย วันหยุด ชั่วโมงการทำงาน ฯลฯ

รายได้จากกองทุนมาจาก 1. โบนัสทรัพย์สิน สิทธิ หนึ่งปีประมาณและรายได้ที่ประกอบเป็นกองทุนสำหรับกลุ่มผู้รับงานไปทำที่บ้าน ทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้, เงินที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความจำเป็น และเงินอื่น เช่น ค่าปรับ เงินบริจาค ดอกผลหรือผลประโยชน์อื่น 2.เงินค่าสมาชิกที่ผู้ประกอบการอาชีพส่งเข้ากองทุน (720 บาท/ปี) 3.เงินสะสมที่ผู้ประกอบการอาชีพจ่ายเข้ากองทุน(ร้อยละ 3 ของค่าตอบแทน) และ 4.เงินสมทบที่ผู้ประกอบการธุรกิจจ่ายเข้ากองทุน (ร้อยละ 3 ของค่าบริการที่เรียกเก็บ)

กองทุนนี้เรียกแรงงานนอกระบบว่า “แรงงานอิสระ” แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ 1.ผู้ประกอบอาชีพอิสระ เช่น เกษตรกร ค้าขาย รับจ้าง-ให้บริการ ผู้ผลิตเนื้อหาที่ไม่ใช่โฆษณาเพื่อเผยแพร่ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลหรือบริการอื่นที่มีลักษณะเดียวกัน (อาทิ ยูทูบเบอร์, อินฟลูเอนเซอร์) ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระตามที่มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบวิชาชีพนั้น เป็นต้น กับ 2.ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ เช่น บริการขนส่งคนหรือสิ่งของ หรือรับทำความสะอาด โดยรับงานผ่านผู้ประกอบธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัล และได้รับค่าตอบแทนผ่านผู้ประกอบธุรกิจนั้น(อาทิ ไรเดอร์ส่งอาหาร)

สิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากการขึ้นทะเบียน สำหรับผู้ประกอบอาชีพอิสระ เช่น การพัฒนาฝีมือที่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน คุ้มครองความปลอดภัยในการทำงาน การเข้าถึงหลักประกันทางสังคมที่เหมาะสม การระงับข้อพิพาทหรือช่วยเหลือในการดำเนินคดี และหากเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุน จะได้สิทธิการกู้เงินจากกองทุน การเข้าถึงประกันภัย ขณะที่สำหรับผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ นอกจากสวัสดิการพื้นฐานเช่นเดียวกับผู้ประกอบอาชีพอิสระแล้ว หากเข้าร่วมกองทุนจะยังได้รับความคุ้มครองเรื่องเงื่อนไขการให้บริการและค่าตอบแทนที่เป็นธรรมการได้รับใบรับรองการทำงาน การกู้เงินจากกองทุน รวมถึงมีประกันอุบัติเหตุจากการประกอบอาชีพ

“ข้อเสนอแนะ” ต่อการจัดทำกองทุนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและคุ้มครองแรงงานนอกระบบ 1.การกำหนดทิศทางของกองทุนและการมีส่วนร่วม เน้นการพัฒนาฝีมือและส่งเสริมการรวมกลุ่มของแรงงานเพื่อสร้างเครือข่ายที่มีอำนาจต่อรอง 2.การประชาสัมพันธ์เชิงรุกและการเข้าถึงที่สะดวกและง่าย โดยการเข้าถึงอาจเริ่มจากแรงงานที่ใช้อินเทอร์เน็ตก่อน 3.รัฐควรเข้ามาสมทบเงินเข้าสู่กองทุน ซึ่งจะสร้างความเชื่อมั่นต่อกองทุนมากขึ้น อีกทั้งยังนำเงินสมทบนั้นไปเป็นสิทธิประโยชน์ของสมาชิกกองทุนได้

4.ควรทำความร่วมมือกับสถาบันการเงินเพื่อบริหารจัดการสินเชื่อ และไม่ควรมำเงินค่าสมาชิก เงินสะสมและเงินสมทบมาใช้ปล่อยสินเชื่อ แต่ควรเป็นเงินจากส่วนอื่น 5.ภาคเอกชนควรมีส่วนร่วมในการทำประกันภัย โดยกองทุนไม่ควรดำเนินการเรื่องนี้เองเนื่องจากมีข้อจำกัดด้านงบประมาณและการบริหารความเสี่ยงตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย และ 6.การสร้างความยั่งยืนด้วยการลงทุนในสินทรัพย์ โดยเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ที่มั่นคง และแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญภายนอกเข้ามาเป็นผู้บริหารสินทรัพย์นั้นตามแนวทางที่กองทุนกำหนด

ในห้องประชุมยังมีหลากหลายความเห็น อาทิ รศ.ดร.กิริยา กุลกลการ อาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตอบคำถามว่าจะเป็นไปได้อย่างไรที่สถาบันการเงินซึ่งกังวลความเสี่ยงจึงมักไม่ปล่อยเงินกู้ให้กับแรงงานนอกระบบจะร่วมมือกับกองทุน ว่า เรื่องนี้ไม่ใช่การให้ธนาคารเข้าไปบริหารเต็มรูปแบบเพื่อหวังผลกำไร แต่เป็นการให้ผู้เชี่ยวชาญเข้ามาวิเคราะห์การเงิน และไม่ใช้จากธนาคารพาณิชย์ทั่วไป แต่เป็นธนาคารเฉพาะ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) หรือหากเป็นธนาคารพาณิชย์ รัฐก็อาจต้องมีมาตรการอุดหนุน เช่น รัฐตั้งกองทุนเพื่อค้ำประกันในกรณีปล่อยกู้ไปแล้วเกิดปัญหาค่าใช้จ่ายกันสำรองธนาคาร (Bank Backup)

มงคล ยางงาม รองประธานกลุ่มแรงงานเพื่อสังคม ตั้งข้อสังเกตเรื่องนิยามของแรงงานอิสระ เช่น อาชีพค้าขายที่มีลูกน้อง จะนับเป็นแรงงานอิสระหรือไม่เพราะอีกสถานะหนึ่งก็คือเป็นนายจ้างด้วย คนกลุ่มนี้มีหน้าที่ต้องส่งเงินสมทบและต้องปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน

ขณะที่แรงงานกึ่งอิสระซึ่งเป็นกลุ่มที่มีปัญหาในปัจจุบัน ควรนิยามคำว่าลูกจ้างให้ครอบคลุมแรงงานกลุ่มนี้ อื่นๆ แม้แรงงานจะทำงานกับนายจ้างหลายเจ้าก็ไม่ใช่ปัญหาของการเข้าถึงประกันสังคม เพราะมีกฎหมายให้แนวทางการเก็บเงินสมทบอยู่แล้ว

พลทรัพย์ สวนเมือง ตูลาพันธ์ ผู้อำนวยการมูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ (Homenet Thailand) ตั้งคำถามว่า วัตถุประสงค์ของกองทุนตอกย้ำปัญหาความเหลื่อมล้ำหรือไม่ เพราะหากไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนก็จะไม่ได้รับการดูแลทั้งความปลอดภัยในการทำงาน การพัฒนาทักษะ จึงอยากให้รัฐปรับวิธีคิด (Mindset) ว่าแรงงานนอกระบบที่มีอยู่ราว 20 ล้านคนนี้ไม่ใช่ภาระ แต่เป็นกำลังสำคัญของเศรษฐกิจไทย!!!

 (<https://www.facebook.com/NaewnaOnline>)

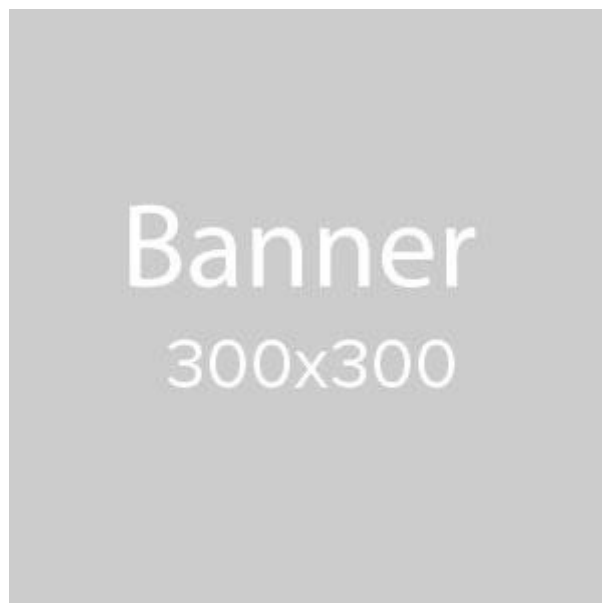
 (https://twitter.com/naewna_news)

 (<https://page.line.me/hfu9282g?openQrModal=true>)

 (<https://www.youtube.com/channel/UC7d3VlqC5LvvIraCNHBFtjw>)

 (<https://www.instagram.com/naewnaneews>)

 (<https://www.tiktok.com/@naewna?lang=th-TH>)

Breaking News

ข่าวสดนิยม

คอลัมน์ฮิต

09:20 น. 'วิษณุ' ยันต้องคลอด 'พ.ร.บ. ใช้โละประกาศ-คำสั่ง' คสช. ที่เป็นกฎหมาย
(<https://www.naewna.com/politic/758757>)

นักวิชาการเผยทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจกัมพูชาหลังการเลือกตั้ง และความท้าทายของไทย

🕒 23 กันยายน 2566 09:43 น. 📍 สยามรัฐออนไลน์ 📍 ข่าวทั่วไป

ผู้สื่อข่าวรายงาน ว่า รองศาสตราจารย์ ดร. พิทยา สุวคันธ์ วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้กล่าวถึงทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจกัมพูชาหลังการเลือกตั้ง และความท้าทายของไทย ว่า ผลการเลือกตั้งกัมพูชาที่ผ่านมาถือเป็นการเปิดหน้าการส่งต่ออำนาจทางการเมืองที่น่าจับตามอง การส่งไม้ต่อให้แก่ ฮุน มาเนต บุตรชายของอดีตนายกรัฐมนตรีฮุน เซน ซึ่งถือว่าเป็นผู้มีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงกัมพูชาสู่ยุคสมัยใหม่

ทั้งนี้ อดีตนายกรัฐมนตรีฮุน เซน ผู้นำกัมพูชาเองเคยประกาศต่อสาธารณชนว่าจะนำประเทศหลุดพ้นจากการมีเป็นประเทศพัฒนาน้อยภายในปี 2027 ซึ่งตัวเลขชี้วัดการเติบโตทางเศรษฐกิจและรายได้ต่อหัวของประเทศก็ชี้ไปทางเดียวกัน

ในปัจจุบันข้อมูลจากธนาคารโลกเผยว่ากัมพูชามี GDP ต่อหัวราว 1,600 เหรียญสหรัฐ เทียบกับ 300 เหรียญสหรัฐในปี 2000 โตขึ้นเกือบ 5 เท่า ในสองทศวรรษ ในขณะที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) มีการคาดการณ์ว่าเศรษฐกิจกัมพูชาจะขยายตัวเฉลี่ยราวร้อยละ 5.4 โดยได้รับปัจจัยสนับสนุนจากภาคส่งออกที่ขยายตัวต่อเนื่องและภาคการท่องเที่ยวที่ทยอยฟื้นตัว โดยมีรัฐบาลจีนให้ความช่วยเหลือทางการเงิน มีการอนุญาตให้จีนเข้ามาสร้างธุรกิจภายในประเทศ โดยสนับสนุนพื้นที่ลงทุน โดยมีสิหนุวิลล์เป็นตัวอย่างของการสร้างเขตเศรษฐกิจ ซึ่งสิ่งนี้ทำให้กัมพูชาเป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง หรือ The Belt and Road Initiative (BRI) ของจีน นอกจากนี้ยังมีประเทศคู่ค้าสำคัญ อาทิ สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย และเวียดนาม เป็นต้น ประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ต่างมีอิทธิพลและเป็นตัวเสริมอิทธิพลให้กับรัฐบาลภายใต้การนำของฮุน เซน

ดังนั้นถ้าย้อนมามองอีกมุมการเติบโตของกัมพูชาถือว่าสร้างผลกระทบต่อประเทศเพื่อนบ้านมากที่สุด
โดยเฉพาะอย่างยิ่งมิตความมั่นคงชายแดน หลายพื้นที่ของกัมพูชาโดยเฉพาะเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน
เป็นที่รับรู้ว่าเป็นแหล่งธุรกิจผิดกฎหมาย และการฟอกเงินจากธุรกิจสีเทา รวมถึงแหล่งผลิตสินค้าเลียน
แบบตราสินค้ายอดนิยม
ทั้งเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม รองเท้า เหล้า เบียร์ และบุหรี่ยี่ที่แผ่ปัญหากระจายไปทั่วภูมิภาค

สำหรับในไทยเองเราได้เห็นข่าวกองทัพมดและผู้ค้ารายใหญ่ลักลอบขนสินค้าละเมิดภาษีหรือปลอมแปลง
ตราสินค้าเข้ามาขายในไทยหรือผ่านแดนไปที่อื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง อีกหนึ่งในปัญหาใหญ่ของรัฐไทยและ
หลายประเทศตอนนี้คือเครือข่ายแก๊งคอลเซ็นเตอร์ (call center) ที่ระบาดหนักและสร้างความเดือดร้อน
ไปทั่ว ในการข่าวของหน่วยงานความมั่นคงไทยเองก็ทราบดีว่ากัมพูชาคือแหล่งต้นทางสำคัญของกลุ่ม
ธุรกิจสีเทานี้ มีคนไทยจำนวนมากตกเป็นเหยื่อกระบวนการหลอกลวงเหล่านี้และจำนวนไม่น้อยต้องจบ
ชีวิตลง

โดยในปี 2565 ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้เผยว่า พบการโทรศัพท์เพื่อหลอกลวงจากแก๊งคอล
เซ็นเตอร์ (call center) ทั้งสิ้น 6.4 ล้านครั้งในปี 2564 เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปี 2563 สูงถึง 270%
โดยการประเมินว่าสร้างความเสียหายสูงกว่า 1,500 ล้านบาท ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากกองบัญชาการ
ตำรวจสอบสวนกลางที่มีการปฏิบัติการหลายเครือข่ายเหล่านี้ซึ่งมีฐานปฏิบัติการในเขตเศรษฐกิจตาม
แนวชายแดนของกัมพูชา

ขณะที่กัมพูชาพยายามปิดกั้นเมืองสีหนุวิลล์ ให้เป็นเครื่องจักรเศรษฐกิจสำคัญหลักของประเทศ รองจาก
กรุงพนมเปญ และเสียมเรียบ สำหรับการดึงดูดนักลงทุนกัมพูชาได้มีการพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังงานถ่านหิน
3 โรง กำลังการผลิตรวมร้อยละ 20 ของกำลังการผลิตทั้งประเทศ ซึ่งลงทุนโดย กัมพูชา จีน และมาเลเซีย
ทั้งยังมี

นิคมอุตสาหกรรมในสีหนุวิลล์ ที่ได้รับอนุมัติให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone: SEZ) 7
แห่ง มีโรงงานอุตสาหกรรมมากกว่า 300 โรงงาน นิคมที่ใหญ่ที่สุด คือ Sihanoukville SEZ โดยกัมพูชาได้
ให้สิทธิพิเศษแก่ผู้ประกอบการที่เข้ามาลงทุนใน SEZ เช่น การให้สัญญาเช่าพื้นที่ระยะยาว 50 ปี การยกเว้น
ภาษีนำเข้าสินค้าและวัตถุดิบ เครื่องจักรและเครื่องมือในการผลิต การยกเว้นภาษีเงินได้จากผลกำไร 9 ปี
รวมทั้งการให้วีซ่าถาวรแก่นักลงทุน และยังอนุญาตให้กลุ่มทุนจีนเข้ามาขับเคลื่อนเศรษฐกิจ พัฒนา
โครงสร้างพื้นฐาน คอนโดมีเนียม โรงแรม ภัตตาคาร ห้างสรรพสินค้า สถานบันเทิง และคาสิโน

ถึงจุดนี้สีหะวิลล์ก็เปลี่ยนโฉมหน้าไปเป็นเมืองใหม่ของกัมพูชาที่มีความคึกคักภายใต้โลกทุนนิยมสมัยใหม่ “มาเก่าแห่งเอเชีย” ซึ่งมีคาสิโนกว่า 100 แห่ง อย่างไรก็ตาม ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้ชาวกัมพูชาราว 3 แสนคนตกงาน และโครงการพัฒนาต่าง ๆ รวมทั้งสีหะวิลล์ถือเป็นพื้นที่หนึ่งที่ได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก เกิดการถอนตัวการลงทุนปรากฏภาพเมืองที่เต็มไปด้วยตึกร้าง อาคารสูงนับพันแห่งที่ยังสร้างไม่เสร็จ กลักลับกลายเป็นเมืองเงียบเหงา ไม่เหมือนกับอดีต

เพราะฉะนั้นในการสร้างความสมดุลระหว่างการเร่งพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และรักษาความสัมพันธ์กับนักลงทุนต่างชาติถือเป็นโจทย์ใหญ่ ที่สำคัญความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้กลายมาเป็นอีกปัจจัยเสี่ยงทางเศรษฐกิจการเมืองของกัมพูชาที่รอต้อนรับรัฐบาลใหม่ คงต้องมาติดตามกันต่อไปว่าภายใต้การนำของผู้ยุคใหม่ทั้งฝั่งไทยและฝั่งกัมพูชา เศรษฐกิจของทั้งสองประเทศจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร การค้าชายแดนระหว่างกันจะเติบโตและจัดการปัญหาธุรกิจใต้ดินและธุรกิจผิดกฎหมายต่าง ๆ ได้หรือไม่ และโครงการพัฒนาตามแนวระเบียงเศรษฐกิจชายแดนที่มีร่วมกันในภูมิภาคมากกว่าทศวรรษจะเติบโตไปทางใด การต่างประเทศเชิงรุกที่ไทยจะมีต่อเพื่อนบ้านเช่นกัมพูชาจะเน้นไปที่ด้านบวกจนละเลยภัยความท้าทายที่ซ่อนอยู่หรือไม่ และนี่คงเป็นโจทย์ที่ท้าทายรัฐบาลใหม่ของไทยเช่นกัน